

S.Sayısı : 78 e ek

Ordu mensuplariyle Emniyet işleri umum müdürlüğü ve Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı kadrolarında çalışanlara birer er tayını verilmesi hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye encümeni mazbatası (1/903)

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye, encümeni

Eşas No. 1/903

Karar No. 12

13. I. 1943

Yüksek Reisliğe

Ordu mensuplariyle Emniyet umum müdürlüğü ve Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı kadrolarında çalışanlara birer er tayını verilmesi hakkında Maliye vekilligince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 8. VII. 1942 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırıldığı Başvekâletin 9. VII. 1942 tarihli ve 6/4554 sayılı tezkeresiyle bildirilen kanun lâyihası Millî Müdafaa ve Bütçe encümenlerinde tetkik edildikten sonra ilgili bulunduğu Encümenimize de havale edilmiş olduğundan Dahiliye vekili Receb Peker ve Millî Müdafaa ve Gümrük ve inhisarlar ve Maliye vekilliklerinin salâhiyetli memurları hazır buldukları halde Bütçe encümeni mazbatasıyla birlikte okundu ve her iki encümenin lâyiha metninde yaptığı değişiklikler de gözönüne alınarak konuşuldu.

Muhtelif kanunlarla tesbit edilen hükümlerin hep bir arada toplanması ve seferberlik ve fevkalâde hallerde memleketin idarî ve iktisadî durumu itibariyle ordu ve diğer bazı teşekküller mensuplarına verilmekte olan er tayınının, bedelen itası halinde mukabili para tutarının daha muvazeneli bir esasa istinat ettirilmesi maksadını hedef tutan lâyiha esas bakımından kabul edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Birinci madde : Bütçe encümeni şimdiki fev-

kalâde hali, damîf bir hükme esas tutmak istemiyerek birinci madde başında yazılı seferberlik ve fevkalâde hallerden ayrı bir durum olarak telâkki etmiş ve bu düşünce ile Hükümetin teklif ettiği ve Millî Müdafaa encümenin de esasta aynen kabul ettiği birinci maddenin «C» ve «D» fıkraları muhteviyatı olan «Jandarmada müstahdem temditli erbaş, onbaşı ve erlere - ilâve olarak verilen - ve Emniyet umum müdürlüğü kadrolariyle Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı memurları teşkilâtına dair olan 3944 sayılı kanuna bağlı kadroya giren maaşlı ve ücretli memurlara» verilecek er tayını birinci maddeden ayırarak üçüncü maddesiyle bugünkü fevkalâde hallerin devamı müddetine hasretmiştir.

Vâkıa «C» ve «D» fıkralarında yazılı olanlara da er tayını verilmesi esası kabul edilmekte olduğuna göre içinde bulunduğumuz dünyaya harbinden sonra bir daha fevkalâde halin zuhur etmesi gibi belki çok uzun bir âtiye taallük eden hüküm üzerinde durulması vehleten mülâyim görülemez. Ancak herhangi bir harbin zuhuriyle başlaması tabii olan fevkalâde hallerde, tesirlerinin genişliği bakımından aralarında az ve çok farklar bulunması mümkün olmakla beraber esas olan halin fevkalâdeliğine ayrı bir mahiyet verilmesinin istilzam edemeyeceği gibi Devletin müsellâh bir kuvveti

bulunması ve seferberlik ve fevkalâde hallerde vazifesinin gerçevesi genişliyen ve büyük bir önem kazanan dahili emniyetin korunmasını uhdesinde tutması itibariyle de Emniyet teşkilâtını ordu ve diğer mesellâh teşekküllerden ayrı tutmanın da muvafık olamayacağı kanaatine varan Encümenimiz Hükümetin ve Millî Müdafaaanın birinci maddesini bazı kelime değişiklikleriyle kabul etmiştir.

İkinci madde — Er tayınının ne gibi şekillerle verileceğini ve birinci maddenin A ve B fıkralarıyla C ve D fıkralarında yazılı olanlara er tayınının bedel olarak verilmesi halinde tayın mukabili para tutarının sureti tesbitini gösterecek vaziyette yazılmıştır.

Yalnız fevkalâde halin iktisadi şartlar üzerindeki mütehavvil tesirleri gözönüne alınarak birinci maddenin C ve D fıkralarında yazılı olanlara halen maktu olarak verilmesi tesbit edilen ve Hükümetin yurdun her tarafında şu sıralardaki râyiç tahavvülâtını göstererek vasati olarak aldığı 25 liranın, rayiçlerin her hangi bir suretle bu hadda oldukça uzak tahavvül gösterdiği zamanlarda hem müstahakların ve hem de Hükümetin zararını önlemek ve Hükümeti Meclisten yeni bir kanun çıkarılmasını talep etmesi gibi biraz da zamana tevakkuf eden bir yola sevketmemek üzere maktu haddin arttırılma veya eksiltme salâhiyetini Vekiller Heyetine bırakan bir kayıt kabul edilerek maddeye eklenmiştir.

3 ncü madde kelime değişikliğiyle Millî Mü-

dafaa encümeninin kabul ettiği şekilde dördüncü ve altıncı maddeler Millî Müdafaaanın aynı olarak ve beşinci maddede kelime değişikliğiyle Bütçe encümeninin altıncı maddesi kelime değişikliğiyle ve kanunun heyeti umumiyesi de müstaceliyet kararıyla müzakeresinin talep edilmesi kaydıyla kabul edilmiştir.

Umumî Heyette müzakere edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Dahiliye En. Rs.	Rs .V.	M. M.
Tekirdağ	Çoruh	Zonguldak
C. Uybadin	A. Tüzün	I. E. Bozkurt
Kâtip		
Niğde	Ankara	Antalya
C. Oral	F. Daldal	R. Kaplan
Balıkesir	Bursa	Çanakkale
Y. S. Uzun	F. Güvendiren	H. Ergeneli
Erzurum		Erzurum
Gl. Z. Soydemir		N. Elgün
Gazianteb		Hatay
Dr. A. Melek		A. Türkmen
İzmir	Kars	Konya
M. Aldemir	E. Özoğuz	Şevki Ergün
Kütahya	Malatya	Malatya
Sadri Ertem	E. Barkan	M. Öker
Maraş	Mardin	Sivas
Z. Kayran	Edib Ergin	Mitat Ş. Bleda
Tokad	Trabzon	Yozgad
A. Galib Pekel	S. Abanozoğlu	S. Korkmaz
Zonguldak		
Rifat Vardar		

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Ordu mensuplarıyla Emniyet umum müdürlüğü ve Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı kadrolarında çalışanlara birer er tayını verilmesi hakkında kanun lâihası

MADDE 1. — Seferberlikte seferin ve fevkalâde hallerde bu hallerin devamı müddetince:

A) Askerî kadrolarda istihdam olunan bütün subaylara ve askerî memurlara ve bunların yerlerinde ücretle çalışanlara;

(Jandarma, Gümrük muhafaza, Orman koruma teşkilâtında olanlar dahil)

B) Seyyar ordu (Bütün hava birlikleri ve

bunlara bağlı seyyar teşkiller, harp gemileri, Donanmaya mensup muavin gemiler ve deniz vasıtaları, seferi kuruluşa dahil olup hizmete alınan Devlet teşkilâtına bağlı deniz vasıtaları dahil), müstahkem mevkiiler, Gümrük muhafaza, orman koruma ve jandarma tabur ve alayları (Sâbit jandarma kıta ve teşkilleri hariç) kadrolarında çalışan ve Devletçe iâşe edilmeyen ma-

aşlı ve ücretli sivil memur ve müstahdemlere;

C) Jandarmada müstahdem temditli erbaş, onbaşı ve erlere (ilâve olarak);

D) Emniyet umum müdürlüğü kadrolarıyla Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı memurları teşkilâtına dair olan 3944 sayılı kanuna bağlı kadroya giren maaşlı ve ücretli memurlara;

Birer er tayını istihkak olarak verilir.

MADDE 2. — Er tayını kazandan yemek suretiyle veya ayın olarak veya bedel olarak verilir.

Er tayını:

1. Ayn olarak verildiği hallerde erzakın nev'i ve miktarları Yem ve taymat kanunu esaslarına uygun olarak ilgili vekilliklerce tâyin ve tesbit olunur.

2. Bedel olarak verildiği takdirde;

Birinci maddenin A ve B fıkralarında yazılı

olanlar için taymat kıymetleri Maliye ve Millî Müdafaa vekilliklerince müşterek olarak tesbit edilecek esaslara göre tâyin olunur.

Birinci maddenin C ve D fıkralarında yazılı olanlara da maktua 25 lira verilir.

Ancak 25 lira bedel daimî olmayıp memleketin muhtelif yerlerinde iktisadi durumların göstereceği lüzuma göre Vekiller Heyeti kararıyla değiştirilebilir.

MADDE 3. — Ayn veya bedel olarak verilen er tayını istihkakı ölüm halinde geri alınmaz.

MADDE 4. — Millî Müdafaa encümeninin beşinci maddesi aynıyla.

MADDE 5. — Bu kanun hükümleri 31 ikincikânun 1943 tarihinden yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Millî Müdafaa encümeninin yedinci maddesi aynıyla.